

9

Besluit van 6 januari 1986, houdende wijziging van het Algemeen militair ambtenarenreglement en het Reglement rechtstoestand dienstplichtigen inzake administratief beroep

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Defensie drs. W. K. Hoekzema, van 20 november 1985, Afdeling Arbeidsvoorwaarden Militair Personeel, nr. D85/090/52409;

Gelet op artikel 2 van de Militaire Ambtenarenwet 1931 (Stb. 519) en artikel 4 van de Wet rechtstoestand dienstplichtigen (Stb. 1971, 231);

De Raad van State gehoord (advies van 19 december 1985, nr. W07.85.0616/19.5.52.);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Defensie van 3 januari 1986, nr. D85/090/52445;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

In het Algemeen militair ambtenarenreglement (Stb. 1982, 279)¹ worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A

Na Hoofdstuk 11 wordt een Hoofdstuk 11a ingevoegd, luidende:

Hoofdstuk 11a

Bezwaarschriftenprocedure

Artikel 153a

1. De militair die als zodanig rechtstreeks in zijn belang wordt getroffen door een besluit, handeling of weigering (om te besluiten of te handelen) genomen, verricht of uitgesproken door een administratief orgaan, kan daartegen een met redenen omkleed bezwaarschrift indienen bij Onze Minister.

2. Het vorige lid is niet van toepassing, voor zover het in dat lid bedoelde bezwaarschrift is gericht tegen:

a. algemeen verbindende voorschriften;

b. besluiten, handelingen of weigeringen (om te besluiten of te handelen) genomen, verricht of uitgesproken door Ons of Onze Minister.

3. Het geschrift, bedoeld in het eerste lid, moet worden ingediend binnen dertig dagen na de dag, waarop het besluit, de handeling of de weigering (om te besluiten of te handelen) waartegen de bezwaren zijn gericht, is genomen, verricht of uitgesproken. Is het geschrift ingediend na die termijn, dan wordt het geacht tijdig te zijn ingediend, indien de militair aantoonbaar dat het is ingediend binnen dertig dagen na de dag, waarop hij redelijkerwijs kennis heeft kunnen dragen van het besluit, de handeling of de weigering (om te besluiten of te handelen). De in de eerste en tweede volzin genoemde termijn bedraagt vier maanden, indien de militair zich vanwege detachering of plaatsing dan wel om andere redenen van dienstbelang langer dan veertien dagen buiten Nederland bevindt.

4. Onze Minister neemt zo spoedig mogelijk een beslissing omtrent het bezwaarschrift en stelt de militair die het bezwaarschrift heeft ingediend schriftelijk in kennis van deze beslissing. Daarbij vermeldt hij dat tegen die beslissing beroep kan worden ingesteld bij het Ambtenarengerecht te 's-Gravenhage, alsmede binnen welke termijn dat beroep moet worden ingesteld.

5. Op het bezwaarschrift wordt echter pas door Onze Minister beslist, nadat ter zake het advies is ingewonnen van een commissie van advies dan wel, in door Onze Minister te bepalen gevallen, van een rapporteur. Indien het bezwaarschrift naar het oordeel van Onze Minister kennelijk niet-ontvankelijk, kennelijk ongegrond of kennelijk gegrond is, kan hij direct een beslissing omtrent het bezwaarschrift nemen.

6. Indien in het geval, voorzien in het eerste lid, ter voorkoming van nadeel voor de militair een onverwijldde voorziening wenselijk is, kan deze bij het kenbaar maken van zijn bezwaren tevens bij een met redenen omkleed verzoek aan Onze Minister een beslissing bij voorraad vragen. Onze Minister neemt zo spoedig mogelijk een beslissing. Het bepaalde in het vierde lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van deze beslissing.

7. Het kenbaar maken van bezwaren, bedoeld in het eerste lid, en het vragen van een beslissing bij voorraad, bedoeld in het vorige lid, hebben geen schorsende werking ten aanzien van het bestreden besluit.

8. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder militair, als bedoeld in het eerste lid, mede begrepen:

- a. de gewezen militair;
- b. ieder ander die krachtens enige algemeen verbindende regeling, berustende op de Militaire Ambtenarenwet 1931, wordt aangemerkt als rechthebbende;
- c. de nagelaten betrekkingen of rechtverkrijgenden van de militair, van de gewezen militair of van een persoon als bedoeld onder b.

9. Onze Minister kan nadere regels stellen ter uitvoering van dit artikel.

B

Artikel 131, derde lid, onderdeel c, wordt vervangen door:

c. de beoordeelde militair overeenkomstig artikel 153a zijn bezwaren tegen een of meer waarderingen en/of omschrijvingen uit de omtrent hem opgemaakte beoordeling kan inbrengen.

ARTIKEL II

In het Reglement rechtstoestand dienstplichtigen (Stb. 1982, 280)² wordt de volgende wijziging aangebracht:

Hoofdstuk 10

Bezwaarschriftenprocedure

Artikel 109

1. De dienstplichtige die als zodanig rechtstreeks in zijn belang wordt getroffen door een besluit, handeling of weigering (om te besluiten of te handelen) genomen, verricht of uitgesproken door een administratief orgaan, kan daartegen een met redenen omkleed bezwaarschrift indienen bij Onze Minister.

2. Het vorige lid is niet van toepassing, voor zover het in dat lid bedoelde bezwaarschrift is gericht tegen:

- a. algemeen verbindende voorschriften;
- b. besluiten, handelingen of weigeringen (om te besluiten of te handelen) genomen, verricht of uitgesproken door Ons of Onze Minister;
- c. besluiten genomen krachtens de Dienstplichtwet of krachtens enig voorschrift berustende op deze wet.

3. Het geschrift, bedoeld in het eerste lid, moet worden ingediend binnen dertig dagen na de dag, waarop het besluit, de handeling of de weigering (om te besluiten of te handelen) waartegen de bezwaren zijn gericht is genomen, verricht of uitgesproken. Is het geschrift ingediend na die termijn, dan wordt het geacht tijdig te zijn ingediend, indien de dienstplichtige aantoont dat het is ingediend binnen dertig dagen na de dag, waarop hij redelijkerwijs kennis heeft kunnen dragen van het besluit, de handeling of de weigering (om te besluiten of te handelen). De in de eerste en tweede volzin genoemde termijn bedraagt vier maanden, indien de dienstplichtige zich vanwege detachering of plaatsing dan wel om andere redenen van dienstbelang langer dan veertien dagen buiten Nederland bevindt.

4. Onze Minister neemt zo spoedig mogelijk een beslissing omtrent het bezwaarschrift en stelt de dienstplichtige die het bezwaarschrift heeft ingediend schriftelijk in kennis van deze beslissing. Daarbij vermeldt hij dat tegen de beslissing beroep kan worden ingesteld bij het Ambtenarengerecht te 's-Gravenhage, alsmede binnen welke termijn dat beroep moet worden ingesteld.

5. Op het bezwaarschrift wordt echter pas door Onze Minister beslist, nadat ter zake het advies is ingewonnen van een commissie van advies dan wel, in door Onze Minister te bepalen gevallen, van een rapporteur. Indien het bezwaarschrift naar het oordeel van Onze Minister kennelijk niet-ontvankelijk, kennelijk ongegrond of kennelijk gegrond is, kan hij direct een beslissing omtrent het bezwaarschrift nemen.

6. Indien in het geval, voorzien in het eerste lid, ter voorkoming van nadeel voor de dienstplichtige een onverwijld voorziening wenselijk is, kan deze bij het kenbaar maken van zijn bezwaren tevens bij een met redenen omkleed verzoek aan Onze Minister een beslissing bij voorraad vragen. Onze Minister neemt zo spoedig mogelijk een beslissing. Het bepaalde in het vierde lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van deze beslissing.

7. Het kenbaar maken van bezwaren, bedoeld in het eerste lid, en het vragen van een beslissing bij voorraad, bedoeld in het vorige lid, hebben geen schorsende werking ten aanzien van het bestreden besluit.

8. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder dienstplichtige, als bedoeld in het eerste lid, mede begrepen:

- a. de gewezen dienstplichtige;
- b. ieder ander die krachtens enige algemeen verbindende regeling, berustende op de Wet rechtstoestand dienstplichtigen, wordt aangemerkt als rechthebbende;

- c. de nagelaten betrekkingen of rechtverkrigenden van de dienstplichtige, van de gewezen dienstplichtige of van een persoon als bedoeld onder b.
9. Onze Minister kan nadere regels stellen ter uitvoering van dit artikel.

ARTIKEL III

De artikelen I en II van dit besluit zijn niet van toepassing ten aanzien van besluiten, handelingen of wegeringen (om te besluiten of te handelen) genomen, verricht of uitgesproken door een administratief orgaan, waartegen voor de in het eerste en tweede lid van Artikel IV genoemde tijdstippen van inwerkingtreding van dit besluit voorziening is gevraagd. Ten aanzien van de hiervoor bedoelde besluiten, handelingen of wegeringen (om te besluiten of te handelen) blijven de bepalingen inzake het vragen van voorzieningen van toepassing, welke golden voor de in het eerste en tweede lid van Artikel IV genoemde tijdstippen van inwerkingtreding van dit besluit.

ARTIKEL IV

1. Behoudens voor de in het tweede en derde lid genoemde gevallen treedt dit besluit in werking met ingang van de tweede dag na datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst, en werkt terug tot 31 december 1985.

2. Ten aanzien van bij de Koninklijke landmacht omtrent militaire ambtenaren opgemaakte beoordelingen treedt dit besluit in werking met ingang van 1 april 1986.

3. Ten aanzien van besluiten, handelingen of wegeringen (om te besluiten of te handelen) genomen, verricht of uitgesproken door een administratief orgaan tussen 31 december 1985 en de tweede dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin dit besluit wordt geplaatst, vangen de in de artikelen I, onderdeel A, en II genoemde termijnen, waarbinnen een bezwaarschrift moet worden ingediend bij Onze Minister, aan op de tweede dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin dit besluit wordt geplaatst.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 6 januari 1986

Beatrix

De Staatssecretaris van Defensie,
W. K. Hoekzema

Uitgegeven de zestiende januari 1986

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

¹ Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 16 december 1985, Stb. 680.

² Gewijzigd bij koninklijk besluit van 24 augustus 1983, Stb. 448.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Defensie.

Tevens zal het advies met de daarbij terinzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 11 februari 1986, nr. 29.

Algemeen

Het onderhavige besluit vormt een uitwerking van de Wet van 20 november 1985, houdende wijziging van de Militaire Ambtenarenwet 1931 en andere wetten in verband met de herziening onderscheidenlijk hernieuwde vaststelling van de rechtspositie van militaire ambtenaren en dienstplichtige militairen (Stb. 1985, 617). Aldus wordt bewerkstelligd, dat voor vrijwillig dienende en dienstplichtige militairen voortaan een identieke regeling zal bestaan met betrekking tot het beroep op de ambtenarenrechter en de in voorkomend geval daaraan voorafgaande interne beroepsprocedure.

Dereguleringsaspecten

Ter zake van de doelstelling van de regeling en de samenhang daarvan met andere voorschriften inzake de rechtsbescherming voor militairen moge worden verwezen naar het gestelde onder Algemeen en Artikel I, onderdeel A.

Voor de invoering/financiering van de regeling worden geen nieuwe organen of bestuursinstrumenten geschapen.

Wat de lasten betreft kan het volgende worden opgemerkt. Voor de ambtenarenrechter kan de regeling een lastenverlichting bewerkstelligen. Immers, in veel gevallen waarin (door militaire ambtenaren) thans beroep wordt ingesteld bij het Ambtenarengerecht te 's-Gravenhage, zal voortaan eerst de bezwaarschriftenprocedure gevolgd moeten worden. De kans is reëel, dat er daarna op duidelijk beperktere schaal nog beroep wordt ingesteld bij evengenoemd rechtscollege. De verwachting is niet, dat de regeling zal leiden tot een lastenverzwaring voor het Ministerie van Defensie. Voor dienstplichtigen bestaat de procedure nu ook al. Voor militaire ambtenaren staat tegenover de invoering van een algemene bezwaarschriftenprocedure de opheffing van een aantal bijzondere procedures (b.v. met betrekking tot beoordelingen en de in artikel 97 van het Reglement rechtstoestand militairen zeemacht neergelegde administratieve beroepsprocedure).

Artikelsgewijze toelichting

Artikel I, onderdeel A

Dit onderdeel strekt ter uitvoering van het nieuwe artikel 2 van de Militaire Ambtenarenwet 1931 (Stb. 519).

Voor militair personeel is vanouds de rechtsbescherming tegen de overheid op verschillende wijzen geregeld. Voor militaire ambtenaren der zeemacht werd in artikel 97 van het Reglement rechtstoestand militairen zeemacht (Stb. 1931, 377) en het daarbij behorende uitvoeringsbesluit (KB van 4-4-1970, nr. 53) een interne beroepsprocedure geschapen – vooraan gaand aan het beroep bij de ambtenarenrechter – tegen besluiten, handelingen en weigeringen (om te besluiten of te handelen) van militaire autoriteiten der zeemacht. Voor militaire ambtenaren van de landmacht en de luchtmacht bestond, behoudens in een enkel geval (bv. bij beoordelingen), geen interne beroepsprocedure. Deze militaire ambtenaren konden dan ook vrijwel altijd beroep instellen bij de ambtenarenrechter. Voor dienstplichtige militairen tenslotte waren slechts incidenteel voorzieningen getroffen, zonder dat gesproken kon worden van een algemene vorm van rechtsbescherming.

Gelet op het bovengestelde lag het voor de hand om in het kader van de inmiddels gerealiseerde herziening onderscheidenlijk hernieuwde vaststelling van de rechtspositie van militaire ambtenaren en dienstplichtige militairen als sluitstuk van die vrijwel geharmoniseerde rechtspositie een voor beide groepen gelijk stelsel van rechtsbescherming te ontwikkelen.

Met de inwerkingtreding op 1 januari 1983 van de Wet rechtstoestand dienstplichtigen (Stb. 1971, 231) en het Reglement rechtstoestand dienstplichtigen (Stb. 1982, 280) is daartoe een belangrijke aanzet gegeven. Ingevolge deze wettelijke regelingen kunnen dienstplichtige militairen nu in bijna alle gevallen beroep instellen bij de ambtenarenrechter. Voorafgaande aan deze rechtsgang moet een (algemene) bezwaarschriftenprocedure worden gevolgd.

Met artikel 153a wordt voor militaire ambtenaren een identieke regeling gerealiseerd.

Met betrekking tot de opzet van de bezwaarschriftenprocedure merkt de ondergetekende nog het volgende op. In het vijfde lid is bepaald, dat de minister, alvorens te beslissen op het bezwaarschrift, eerst het advies dient in te winnen van een commissie van advies dan wel een rapporteur. Het ligt in de bedoeling om, in navolging van de reeds voor dienstplichtige militairen bestaande situatie (ministeriële regeling van 4 november 1982, nr. P.P. 82/091/5254), alleen bij eenvoudige geschillen gebruik te maken van een rapporteur. Tevens is in dit lid opgenomen de mogelijkheid om in gevallen, waarin zonder meer duidelijk is welke beslissing genomen dient te worden, af te zien van het inwinnen van het advies van een commissie van advies dan wel een rapporteur. Ook de verdere uitvoering van de bezwaarschriftenprocedure zal nauw aansluiten bij hogergenoemde regeling voor dienstplichtige militairen en onder meer met de volgende waarborgen worden omkleed: er zal omtrent het bezwaarschrift worden beslist binnen een vastgestelde termijn; klager zal een wrakingsrecht hebben, het recht zich te laten bijstaan door een raadsman, te worden gehoord en te verzoeken getuigen en deskundigen te horen.

Artikel I, onderdeel B

Artikel 131 voorziet o.m. in de mogelijkheid voor militaire ambtenaren tot het indienen van een bezwaarschrift tegen waarderingen en/of omschrijvingen uit een omtrent hen opgemaakte beoordeling. Dit artikel stamt uit de tijd, dat een algemene bezwaarschriftenprocedure, zoals neergelegd in artikel 153a, niet bestond voor militaire ambtenaren. Nu dit binnenkort wel het geval is, kan de formulering van artikel 131 de indruk doen ontstaan, dat naast de in artikel 153a neergelegde algemene bezwaarschriftenprocedure nog een bijzondere procedure geschapen zou moeten worden met betrekking tot waarderingen en/of omschrijvingen uit een beoordeling. Dit is uitdrukkelijk niet de bedoeling. Voor dienstplichtige militairen is dit reeds aangegeven in artikel 90, derde lid, van het Reglement rechtstoestand dienstplichtigen. De voorgestelde wijziging van artikel 131 sluit hier geheel bij aan.

Artikel II

Het onderhavige artikel strekt ter uitvoering van het nieuwe artikel 4 van de Wet rechtstoestand dienstplichtigen. Het laatste artikel sluit geheel aan bij het hiervoor reeds genoemde nieuwe artikel 2 van de Militaire Ambtenarenwet 1931.

Ten opzichte van de huidige situatie zullen voor dienstplichtige militairen drie veranderingen worden doorgevoerd. Onder de werking van het oude artikel 4 kon slechts beroep bij de ambtenarenrechter worden ingesteld tegen beslissingen, die waren genomen krachtens de Wet rechtstoestand dienstplichtigen. Deze beperking komt te vervallen. Uitgezonderd blijven echter beslissingen, die zijn genomen krachtens de Dienstplichtwet. Tegen dergelijke beslissingen kan nl. in voorkomend geval beroep worden ingesteld bij de Kroon. In de tweede plaats diende de dienstplichtige militair onder de oude regeling ook van de bezwaarschriftenprocedure gebruik te maken, wanneer het ging om beslissingen van de minister. Dit nu werd als onnodig ervaren. Voortaan zal tegen dergelijke beslissingen

beroep ingesteld kunnen worden bij het Ambtenarengerecht te 's-Gravenhage. Tenslotte wordt de thans nog bij ministeriële regeling (zie onder artikel I) geregelde verplichting tot het inschakelen van een commissie van advies dan wel een rapporteur opgenomen in het Reglement rechtstoeestand dienstplichtigen, overeenkomstig de hierboven reeds aangeduide regeling voor militaire ambtenaren.

De Minister van Defensie,
J. de Ruiter